

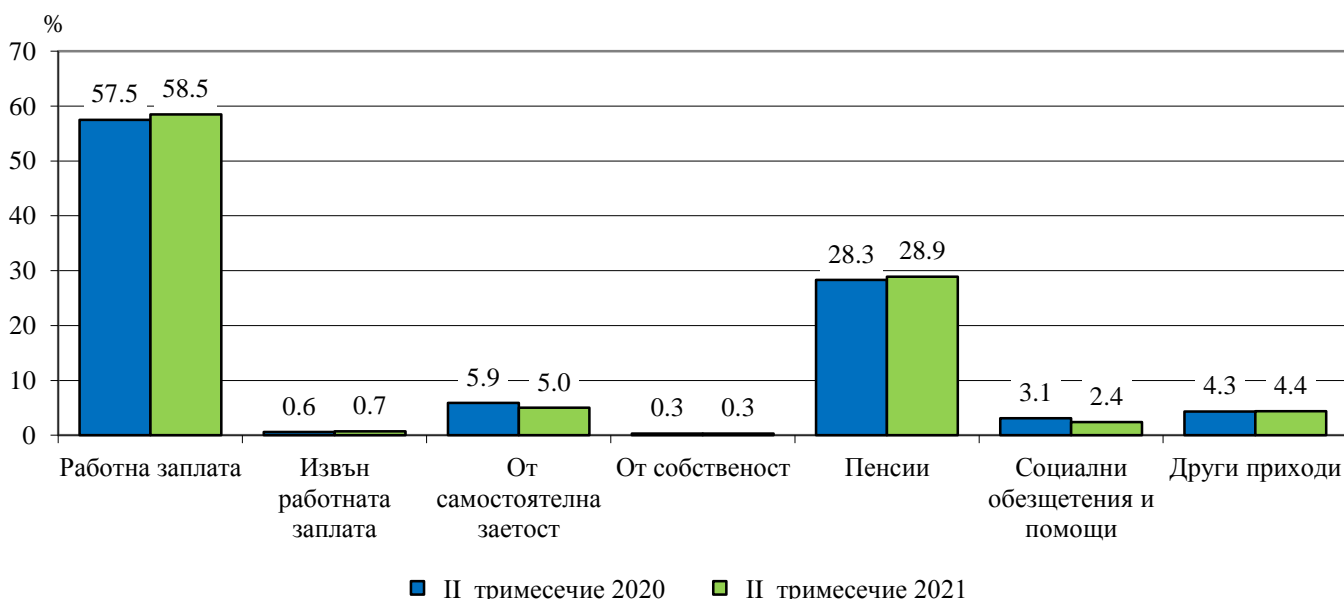
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2021 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2021 г. е 1 894 лв. и спрямо същия период на 2020 г. се повишава с 11.6%.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е доходът от работна заплата (58.5%), следван от доходите от пенсии (28.9%) и от самостоятелна заетост (5.0%). Спрямо второто тримесечие на 2020 г. относителният дял на дохода от работна заплата нараства с 1.0 процентен пункт, а доходът от самостоятелна заетост намалява с 0.9 процентни пункта.

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинство през второто тримесечие на 2020 и 2021 година

В номинално изражение през второто тримесечие на 2021 г. в сравнение със същото тримесечие на 2020 г. доходите средно на лице от домакинство по източници на доход се променят, както следва:

- Доходът от **работна заплата** се увеличава от 976 на 1 108 лв. (с 13.5%).
- Доходът от **самостоятелна заетост** намалява от 100 на 94 лв. (с 5.5%).
- Доходите от **пенсии** нарастват от 481 на 547 лв. (с 13.7%).
- Доходите от **социални обезщетения и помощи** намаляват от 52 на 45 лв. (с 13.1%).

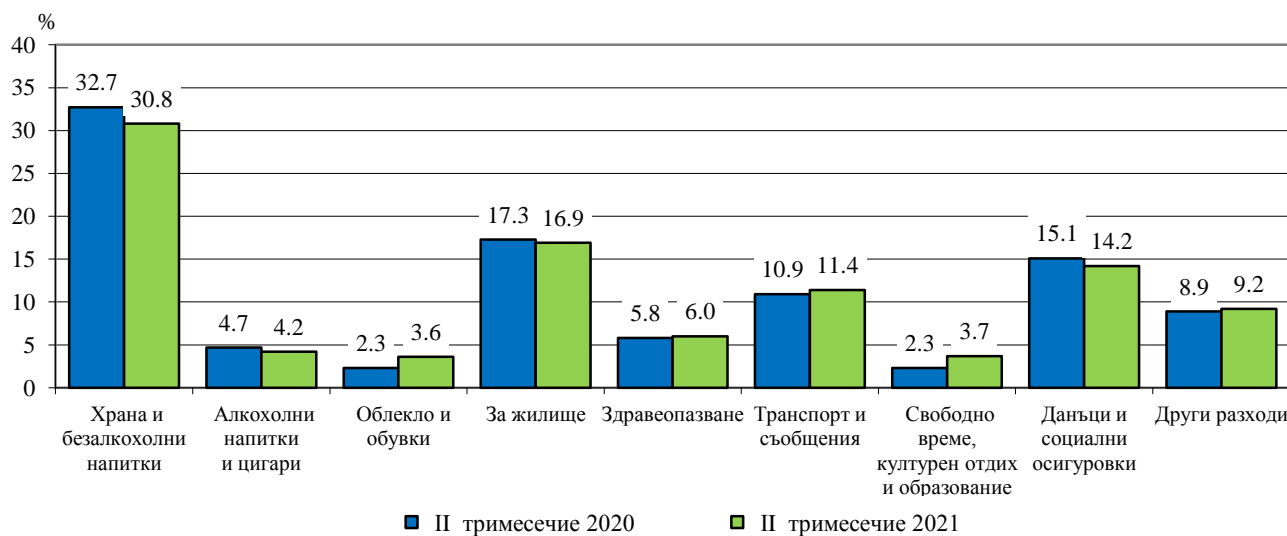
През второто тримесечие на 2021 г. относителният дял на **паричния доход** на домакинствата в общия доход е 99.4%, а делът на дохода от натура - 0.6%.

Разходи на домакинствата

Общият разход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2021 г. е 1 666 лв. и се увеличава с 20.3% спрямо същото тримесечие на 2020 година.

В структурата на общия разход с най-голям относителен дял са разходите за храна и безалкохолни напитки (30.8%), следвани от разходите за жилище (16.9%), данъци и социални осигуровки (14.2%) и разходите за транспорт и съобщения (11.4%). Спрямо второто тримесечие на 2021 г. относителният дял на разходите за: храна и безалкохолни напитки намалява с 1.9 процентни пункта, данъци и социални осигуровки - с 0.9 процентни пункта, алкохолни напитки и цигари - с 0.5 процентни пункта, жилище - с 0.4. Увеличава се относителният дял на разходите за: културен отдих, свободно време и образование - с 1.4 процентни пункта, облекло и обувки - с 1.3 процентни пункта, транспорт и съобщения - с 0.5 процентни пункта, здравеопазване - с 0.2 процентни пункта.

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинство през второто тримесечие на 2020 и 2021 година

Като абсолютни стойности през второто тримесечие на 2021 г. в сравнение със същото тримесечие на 2020 г. видовете разходи средно на лице от домакинство се променят, както следва:

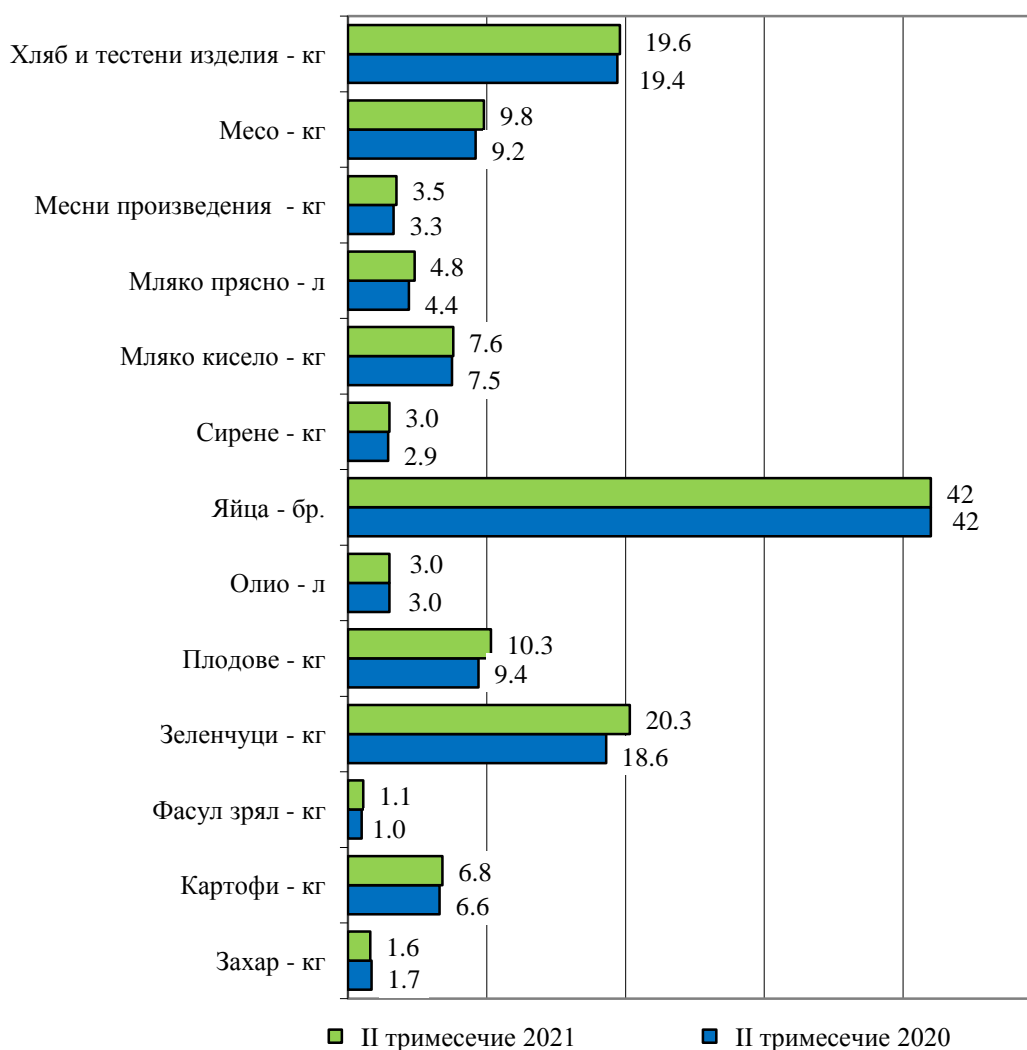
- Разходите за **храна и безалкохолни напитки** се увеличават от 452 на 513 лв. (с 13.4%).
- Разходите за **алкохолни напитки и цигари** нарастват от 65 на 70 лв. (със 7.1%).
- Разходите за **облекло и обувки** се увеличават от 31 на 61 лв. (почти два пъти).
- Разходите за **жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане на дома)** нарастват от 240 на 283 лв. (с 18.0%).
- Разходите за **здравеопазване** се увеличават от 81 на 100 лв. (с 23.5%).
- Разходите за **транспорт и съобщения** нарастват от 152 на 190 лв. (с 25.1%).
- Разходите за **свободно време, културен отдих и образование** се увеличават от 32 на 62 лв. (почти два пъти).
- Разходите за **данъци и социални осигуровки** се увеличават от 210 на 236 лв. (с 12.6%).

Потребление на домакинствата

През второто тримесечие на 2021 г. **потреблението на основни хранителни продукти** средно на лице от домакинство се променя в сравнение със същото тримесечие на 2020 г., както следва:

- Увеличава се потреблението на повечето хранителни продукти, като по-съществено нараства консумацията на зеленчуци - от 18.6 на 20.3 кг, плодове - от 9.4 на 10.3 кг, месо - от 9.2 на 9.8 кг, и прясно мляко - от 4.4 на 4.8 литра.
- Намалява потреблението на захар - от 1.7 на 1.6 килограма.
- Без промяна остава потреблението на олио и яйца.

Фиг. 3. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2020 и 2021 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** Наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от 3 060 домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярни или еднократни трансфери от други домакинства и продажби на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за Наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него са публикувани на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>) в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ и в Информационната система ИНФОСТАТ.

Приложение

Таблица 1

Общ доход на домакинствата по източници на доходи за
второто тримесечие на 2020 и 2021 година

Източници	Второ тримесечие 2020			Второ тримесечие 2021		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ доход	100.0	3622.67	1697.51	100.0	3942.68	1893.87
<i>Брутен общ доход</i>	96.7	3503.86	1641.84	96.5	3803.40	1826.97
Работна заплата	57.5	2083.20	976.15	58.5	2306.31	1107.84
Извън работната заплата	0.6	23.28	10.91	0.7	26.66	12.81
От самостоятелна заетост	5.9	212.57	99.61	5.0	195.93	94.12
От собственост	0.3	10.65	4.99	0.3	9.94	4.78
Пенсии	28.3	1026.16	480.84	28.9	1137.71	546.50
Обезщетения за безработни	0.4	13.69	6.42	0.4	15.79	7.59
Семейни добавки за деца	1.2	44.76	20.97	0.9	33.92	16.29
Други социални помощи	1.5	53.02	24.84	1.1	44.74	21.49
Регулярни трансфери от други домакинства	1.0	36.51	17.11	0.8	32.39	15.56
<i>Приходи от продажби</i>	0.4	15.45	7.24	0.3	10.35	4.97
<i>Други приходи</i>	2.9	103.36	48.43	3.3	128.94	61.93
Изтеглени спестявания	x	62.87	29.46	x	103.63	49.78
Заеми и кредити	x	17.18	8.05	x	8.72	4.19

Таблица 2

Общ разход на домакинствата по групи разходи за
второто тримесечие на 2020 и 2021 година

Групи разходи	Второ тримесечие 2020			Второ тримесечие 2021		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ разход	100.0	2954.59	1384.46	100.0	3468.13	1665.92
<i>Потребителски общ разход</i>	80.0	2363.95	1107.70	81.3	2820.42	1354.79
Храна и безалкохолни напитки	32.7	965.44	452.39	30.8	1067.60	512.82
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.7	139.76	65.49	4.2	146.00	70.13
Облекло и обувки	2.3	66.51	31.16	3.6	126.23	60.63
Жилища, вода, електроенергия и горива	13.4	394.95	185.07	12.6	438.44	210.60
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	3.9	116.30	54.50	4.3	150.32	72.20
Здравеопазване	5.8	171.97	80.58	6.0	207.25	99.55
Транспорт	6.1	181.42	85.01	6.7	232.35	111.61
Съобщения	4.8	142.86	66.94	4.7	163.41	78.49
Свободно време, културен отдих и образование	2.3	67.64	31.69	3.7	130.00	62.44
Разнообразни стоки и услуги	4.0	117.11	54.87	4.6	158.85	76.30
<i>Данъци</i>	6.4	189.60	88.84	6.1	210.67	101.20
<i>Социални осигуровки</i>	8.7	257.50	120.66	8.1	280.49	134.73
<i>Регулярни трансфери към други домакинства</i>	0.7	22.09	10.35	1.1	36.80	17.67
<i>Други разходи</i>	4.1	121.46	56.92	3.5	119.75	57.52
Влог	x	353.45	165.62	x	289.06	138.85
Изплатен дълг и даден заем	x	72.52	33.98	x	68.58	32.94